

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 8ης Ιανουαρίου 2003

Συνεγκδικασθείσες υποθέσεις T-94/01, T-152/01 και T-286/01

Astrid Hirsch κ.λπ.
κατά
Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

«Μόνιμοι υπάλληλοι - Μη μόνιμοι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας - Άρθρο 19 των όρων απασχολήσεως - Σχολικό επίδομα - Αρνηση χορηγήσεως σε μη μονίμους υπαλλήλους που δεν απολαύουν της αποζημιώσεως εκπατρισμού του άρθρου 17 των εν λόγω όρων - Αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων»

Πλήρες κείμενο στη γερμανική γλώσσα II -1
Πλήρες κείμενο στην αγγλική γλώσσα II - 27

Αντικείμενο: Προσφυγή με αντικείμενο την ακύρωση, στην υπόθεση T-94/01, της αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 25ης Σεπτεμβρίου 2000 περί αρνήσεως χορηγήσεως στην προσφεύγουσα σχολικού επιδόματος για κάλυψη των εξόδων των σχετικών με τη φοίτηση του γιού της στο διεθνές σχολείο της Φρανκφούρτης, στην υπόθεση T-152/01, της αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 15ης Φεβρουαρίου 2001 περί αρνήσεως χορηγήσεως στην προσφεύγουσα σχολικού επιδόματος για τους δύο γιούς της και, στην υπόθεση T-286/01, της αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 6ης Ιουνίου 2001 περί αρνήσεως χορηγήσεως στην προσφεύγουσα σχολικού επιδόματος για τα τέκνα της.

Απόφαση: Οι υποθέσεις T-94/01, T-152/01 και T-286/01 ενώνονται προς έκδοση αποφάσεως. Στην υπόθεση T-94/01: η από 25 Σεπτεμβρίου 2000 απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ακυρώνεται· η προσφυγή απορρίπτεται κατά τα λοιπά· η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Στην υπόθεση T-152/01: η από 15 Φεβρουαρίου 2001 απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ακυρώνεται· η προσφυγή απορρίπτεται κατά τα λοιπά· η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Στην υπόθεση T-286/01: η από 6 Ιουνίου 2001 απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ακυρώνεται· η προσφυγή απορρίπτεται κατά τα λοιπά· η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.

Περίληψη

1. Υπάλληλοι - Προσφυγή - Προϋποθέσεις παραδεκτού - Χαρακτήρας δημοσίας τάξεως - Αυτεπάγγελτη εξέταση
(Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου άρθρο 113)
2. Ένσταση ελλείψεως νομιμότητας - Πράξεις των οποίων μπορεί να προβληθεί η έλλειψη νομιμότητας - Άρθρο 19 των συνθηκών απασχολήσεως του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
(Άρθρο 241 ΕΚ)
3. Κοινοτικό δίκαιο - Αρχές - Ίση μεταχείριση - Διάκριση - Διακριτική εξουσία - Αυθαίρετη ή προδήλως ακατάλληλη διαφοροποίηση
4. Υπάλληλοι - Μέλη του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας - Αποδοχές - Οικογενειακά επιδόματα - Σχολικό επίδομα - Πλεονεκτήματα μόνον υπέρ των μελών του προσωπικού στους οποίους χορηγείται επίδομα αποδημίας με τον ανώτατο συντελεστή - Μη σύννομα

(Συνθήκες απασχολήσεως του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας άρθρα 9, στοιχ. γ', και 19)

1. Δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις του παραδεκτού είναι δημοσίας τάξεως, το Πρωτοδικείο μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 113 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, να τις εξετάσει αντεπαγγέλτως. Ο έλεγχός του δεν περιορίζεται στην εξέταση των περιεχόμενων ενστάσεων των διαδίκων.

(βλ. σκέψη 16)

Παραπομπή: ΠΕΚ, 6 Δεκεμβρίου 1990, T-130/89, Β. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-761, σκέψη 13· ΠΕΚ, 25 Μαΐου 2000, T-173/99, Elkaïm και Mazuel κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-101 και II-433, σκέψη 19

2. Το άρθρο 19 των συνθηκών απασχολήσεως του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σύμφωνα με το οποίο σχολικό επίδομα μπορεί να χορηγηθεί μόνο στα μέλη του προσωπικού που δικαιούνται επίδομα αποδημίας με τον ανώτατο συντελεστή, αποτελεί διάταξη γενικής ισχύος, τις συνέπειες της οποίας υφίσταται το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, χωρίς να είναι σε θέση να επιδιώξει την ακύρωσή της βάσει του άρθρου 230 ΕΚ. Υπό τις συνθήκες αυτές, μπορεί παραδεκτως να προβληθεί κατά της διατάξεως αυτής ένσταση ελλείψεως νομιμότητας.

(βλ. σκέψεις 48 έως 50)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 6 Μαρτίου 1979, 92/78, Simmenthal κατά Επιτροπής, Συλλογή 1979, σ. 777, σκέψη 39· ΠΕΚ, 26 Οκτωβρίου 1993, T-6/92 και T-52/92, Reinartz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1047, σκέψη 56· ΠΕΚ, 27 Οκτωβρίου 1994, T-536/93, Benzler κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-245 και II-777, σκέψη 31· ΠΕΚ, 20 Σεπτεμβρίου 2001, T-171/00, Spruyt κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2001, σ. I-A-187 και II-855, σκέψεις 53 και 62

3. Η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων ή της ίσης μεταχειρίσεως, η οποία αποτελεί θεμελιώδη αρχή του δικαίου, απαγορεύει μόνο να αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ή να αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν αυτού του είδους η αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς. Σε ζητήματα που εμπíπτουν στην άσκηση διακριτικής εξουσίας, η αρχή αυτή παραβιάζεται οσάκις το όργανο επιχειρεί αυθαίρετη ή προδήλως μη ενδεδειγμένη διάκριση σε σχέση προς τον σκοπό της ρυθμίσεως.

(βλ. σκέψη 51)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 8 Οκτωβρίου 1986, 91/85, Christ-Clemen κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2853, σκέψη 10· ΔΕΚ, 28 Ιουνίου 1990, C-174/89, Hoche, σ. I-2681, σκέψη 25, και παρατιθέμενη νομολογία· ΠΕΚ, 30 Σεπτεμβρίου 1998, T-164/97, Busacca κ.λπ. κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-565 και II-1699, σκέψη 49

4. Στο γενικό πλαίσιο της οικονομίας του συστήματος χορηγήσεως σχολικών επιδομάτων του οποίου απολαύουν οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων και το οποίο πρέπει να λαμβάνει υπόψη η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βάσει του άρθρου 9, στοιχείο γ', των συνθηκών απασχολήσεως του προσωπικού της, τα εν λόγω επιδόματα σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν σε κάθε υπάλληλο ή άλλο μέλος του προσωπικού τη δυνατότητα να εξασφαλίζει την εκπαίδευση και τις σπουδές των τέκνων του.

Συναφώς, μολονότι είναι θεμιτό για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να λαμβάνει υπόψη το ότι, ελλείψει ευρωπαϊκού σχολείου, η σχολική εκπαίδευση του τέκνου ενός μέλους του προσωπικού που δικαιούται επίδομα αποδημίας με ανώτατο συντελεστή είναι γενικώς πιο δαπανηρή από αυτή του τέκνου ενός μέλους του προσωπικού που δεν δικαιούται το εν λόγω επίδομα, το γεγονός ότι η χορήγηση του σχολικού επιδόματος εξαρτάται από τη λήψη του επιδόματος αποδημίας αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας και μπορεί να παραβιάσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

Συγκεκριμένα, εφόσον το ποσό του επιδόματος δεν είναι ίδιο σε όλες τις περιπτώσεις, αλλά αποτελεί συνάρτηση του ύψους των πραγματικών εξόδων εκπαίδευσης, η σχέση μεταξύ του επιδόματος αποδημίας, που λαμβάνει ήδη υπόψη τις οικογενειακές δαπάνες για τον καθορισμό του ποσού του, και του σχολικού επιδόματος αντικατοπτρίζει την επιλογή ενός κριτηρίου ακατάλληλου σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, δεδομένου ιδίως ότι το κόστος της σχολικής εκπαίδευσης με το οποίο επιβαρύνεται το μέλος του προσωπικού που δικαιούται επίδομα αποδημίας δεν είναι συστηματικώς ανώτερο έναντι αυτού με το οποίο επιβαρύνεται το μέλος του προσωπικού που δεν δικαιούται το εν λόγω επίδομα, καθόσον η δυνατότητα αρμονικής εντάξεως του τέκνου μέλους του προσωπικού της Τράπεζας στο σύστημα δημόσιας εκπαίδευσης, δωρεάν ή μη δαπανηρής, του τόπου στον οποίο εδρεύει η Τράπεζα δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με την επαγγελματική ιδιότητα του εν λόγω εργαζομένου όσον αφορά το δικαίωμα σε επίδομα αποδημίας.

Κατά συνέπεια, το άρθρο 19 των συνθηκών απασχολήσεως του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και, ως εκ τούτου, δεν είναι σύνομο, καθόσον εξασφαλίζει δικαίωμα σχολικού επιδόματος μόνο στα μέλη του προσωπικού που δικαιούνται επίδομα αποδημίας με πλήρη συντελεστή, εξαιρουμένων των μελών του προσωπικού που δεν δικαιούνται το εν λόγω επίδομα.

(βλ. σκέψεις 53 έως 72)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 14 Ιουλίου 1983, 152/81, 158/81, 162/81, 166/81, 170/81, 173/81, 175/81, 177/81, 178/81, 179/81, 182/81 και 186/81, Ferrario κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2357, σκέψη 10· προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση ΔΕΚ, 10 Οκτωβρίου 1989, 201/88, Atala-Palmerini κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3109, σκέψη 11